

Na temelju čl. 105. i 106. Zakona o visokom obrazovanju u HNK/Ž ("), i čl. 132. i 133. Statuta Sveučilišta Hercegovina, Senat Sveučilišta Hercegovina na 20. sjednici održanoj 30. studenoga 2019.godine donio je

PRAVILNIK O POSTUPKU USVAJANJA NOVIH I IZMJENI POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I EVALUACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Pravilnikom o postupku usvajanja novih i izmjeni postojećih studijskih programa i evaluacije studijskih programa (u daljnjem tekstu: Pravilnik), prvog, drugog i trećeg ciklusa studija Sveučilišta Hercegovina, propisuje se postupak predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa te nastavnih planova i programa i uvjeta, koje trebaju ispunjavati ustrojbene jedinice za uspostavu i provedbu studija.
- (2) Ovim Pravilnikom se regulira:
- a) postupak predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa te nastavnih planova i programa
 - b) izmjena i dopuna postojećih studijskih programa te nastavnih planova i programa
 - c) periodična unutarinja ocjena studijskih programa.

2. PREDLAGANJE NOVOG STUDIJSKOG PROGRAMA

Članak 2.

- (1) Znanstveno-nastavno vijeće (u daljnjem tekstu: ZNV) ustrojbene jedinice, ovlašteno je predložiti novi ili izmijeniti postojeći studijski program.

Članak 3.

- (1) Prijedlog za ocjenu, usvajanje i izmjenu novog studijskog programa podnosi ZNV ustrojbene jedinice (u daljnjem tekstu: predlagatelj) najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine.

(2) Za usvajanje ili izmjenu studijskoga programa predlagatelj je obavezan dostaviti sljedeće dokumente:

- a) prijedlog odluke ZNV ustrojbene jedinice o usvajanju studijskog programa
- b) elaborat o studijskom programu
- c) opis postupaka osiguranja kvalitete studijskoga programa.

(3) Za izmjenu nastavnog plana i programa u okviru postojećeg studijskog programa predlagatelj je dužan dostaviti sljedeće dokumente:

- a) prijedlog odluke ZNV-a ustrojbene jedinice o izmjenama nastavnog plana unutar postojećeg studijskog programa s obrazloženjem
- b) predložene izmjene nastavnog plana i programa.

Članak 4.

(1) Prijedlog odluke ZNV-a ustrojbene jedinice o usvajanju studijskog programa:

- je usklađen sa znanstvenim i obrazovnim standardima i dostignućima određenog znanstvenog/umjetničkog područja, zahtjevima srodnih znanstvenih područja u cilju stjecanja multidisciplinarnih znanja
- je usklađen sa zahtjevima tržišta rada i međunarodnim reformskim procesima;
- ima ciljeve studijskog programa i ishode učenja koji su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i razinom ciklusa studija
- ima ciljeve studijskog programa i ishode učenja koji su sukladni strategiji Sveučilišta;
- ima ciljeve studijskog programa i ishode učenja koji su usporedivi s istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inozemstvu
- ima ishode učenja koji su utvrđeni i navedeni na svakoj razini studijskog programa
- ima ishode učenja koji su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Europskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA);
- ima nastavni plan i program koji sadrži minimalno:
 - a) pregled obveznih i izbornih predmeta
 - b) okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljenu prema broju tjedana/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra)
 - c) opterećenje studenta po predmetu
 - d) bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu s ECTS bodovima
 - e) načine provjere i vrednovanja kontinuiranog stjecanja znanja studenta
 - f) bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I. i II. ciklusu studija

- g) metode osiguranja kvalitete
 - h) listu obvezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet
 - i) obveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/kolegija prema zahtjevima znanstvenog/umjetničkog područja
- ima interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa
 - ima internacionalizaciju nastavnog plana i programa
 - ima interakciju s profesionalnom praksom
 - ima predviđenu realizaciju praktične nastave
 - ima planirano aktivno sudjelovanje studenata u znanstvenom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Članak 5.

(2) Elaborat o studijskom programu obvezno sadrži:

a) Uvodni dio s podacima o:

- razlozima za pokretanje studija
- procjeni značaja studija s obzirom na potrebe tržišta rada
- usklađenosti programa s misijom, vizijom i strategijom Sveučilišta
- usporedivosti studijskog programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u BiH i zemljama EU
- mogućnostima mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja.

b) Opći dio koji pruža informacije o:

- nazivu i nositelju studijskog programa
- načinu izvođenja nastave i razini studijskog programa
- akademskom/stručnom nazivu koji se stječe po završetku studijskog programa
- znanstvenom području kojem pripada predloženi studijski program
- trajanju studijskog programa te broju ECTS bodova koji se stječu po završetku studijskog programa
- jeziku na kojem se izvodi studijski program
- uvjete upisa na studijski program i postupak provedbe upisa
- popisu obveznih i izbornih predmeta s brojem ECTS bodova
- ishodima učenja na razini studijskog programa, odnosno vještinama i kompetencijama koje se stječu kvalifikacijom (diplomom)

- strukturi studijskog programa i uvjetima upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu te načinu završetka studijskog programa
- uvjetima prelaska s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija i mogućnostima nastavka studija
- načinu izbora predmeta iz drugih studijskih programa
- načinu izvođenja studija i način provjere znanja za svaki kolegij
- opis kadrovskih uvjeta
- opis financijske analize
- plan osiguranja kvalitete
- mogućnostima zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa.

c) Opis svakog predmeta na studiju koji sadrži:

- informacije o svakom predmetu, statusu predmeta (obvezni ili izborni), godini studija u kojoj se izvodi predmet i ECTS bodovima
- ciljeve predmeta
- opis uvjeta za upis predmeta
- ishode učenja na razini programa kojima predmet pridonosi
- opis sadržaja predmeta razrađenog prema satnici nastave
- informaciju o načinu izvođenja nastave i obvezama studenata
- ECTS bodove dodijeljene na osnovi obveza studenata
- podatke o ocjenjivanju i bodovanju rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu
- popis obvezne literature dostupne u knjižnici ili dostupne preko ostalih medija, kao i popis dopunske literature u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa.

Članak 6.

(1) Opis kadrovskih uvjeta sadrži:

- odluke o izboru nastavnika i suradnika koji sudjeluju u izvođenju programa
- procjenu optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studij.

Članak 7.

(1) Financijska analiza predlagatelja treba sadržavati način financiranja studijskog programa, sredstva potrebna za osnivanje i izvođenje studijskog programa s projekcijom prihoda i rashoda predloženog studijskog programa.

Članak 8.

- (1) Plan osiguranja kvalitete studijskog programa sadrži dokumentaciju na kojoj se temelji sustav osiguranja kvalitete iz kojeg je vidljivo da predlagatelj studijskog programa planira postupke vrednovanja rada nastavnika i suradnika, praćenja ocjenjivanja, vrednovanja dostupnosti resursa za proces učenja i poučavanja, vrednovanja podrške studentima, praćenja studentske prolaznosti, praćenja zadovoljstva svih vanjskih i unutarnjih sudionika studijskog programa te njihovo informiranje o studijskom programu.

Članak 9.

- (1) Inicijativu, odnosno prijedlog s elaboratom, za pokretanje i realizaciju novog studijskog programa, koju može pokrenuti dekan ili odjel fakulteta, ZNV ustrojbene jedinice razmatra i ako zaključi da se procedura povede, upućuje inicijativu Povjerenstvu za praćenje kvalitete i utvrđivanje mjera za poboljšanje kvalitete visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: PPK UMPK) od kojega traži mišljenje o usklađenosti prijedloga studijskog programa s važećim kriterijima za akreditaciju studijskih programa.
- (2) ZNV dostavlja prijedlog s elaboratom i mišljenje PPK UMPK Odboru za osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Odbor) najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine u kojoj se planira početak izvođenja novog studijskog programa.
- (3) Prijedlog s pripadajućom dokumentacijom podnosi se u pisanom i elektroničkom obliku.
- (4) Uz prijedlog je poželjno dostaviti prethodno provedenu studentsku anketu, samoevaluaciju ili izvješće moguće eksterne evaluacije kvalitete studijskog programa.

Članak 10.

- (1) Odbor će uvidom u podneseni prijedlog s elaboratom i mišljenje PPK UMPK provjeriti je li predlagatelj uskladio prijedlog studijskog programa s važećim kriterijima za akreditaciju studijskih programa.
- (2) Na temelju dostavljene dokumentacije Odbor će dati prijedlog, mišljenje i preporuku o izvođenju predloženog studijskog programa.
- (3) Prijedlog iz prethodnog stavka ovoga članka Odbor će dostaviti Senatu Sveučilišta na razmatranje i usvajanje konačne odluke.

Članak 11.

- (1) Za svaki predloženi novi studijski program Senat na prijedlog prorektora za nastavu imenuje tri recenzenta za evaluaciju studijskog programa, od kojih su najmanje dva iz

istog područja, pri čemu je jedan sa Sveučilišta, a jedan izvan Sveučilišta. Izvješća se dostavljaju odvojeno. Recenzenti su dužni dostaviti izvješća u roku 45 dana od dostavljanja materijala za recenziju, na obrascu koji dostavi Ured za organizaciju i osiguranje kvalitete.

Članak 12.

- (1) Izvješća o evaluaciji novog studijskog programa recenzenti dostavljaju Senatu, nakon toga Senat donosi konačnu odluku.
- (2) Ako Senat, na temelju izvješća o evaluaciji procijeni da je potrebna dorada studijskog programa, može zatražiti od predlagatelja da u roku 15 dana doradi studijski program u skladu s recenzijama. Nakon što predlagatelj dostavi doraden prijedlog studijskog programa, isti će biti razmatran na prvoj sljedećoj sjednici Senata.
- (3) Odluka Senata dostavlja se podnositelju prijedloga u roku 7 dana od dana usvajanja odluke.

3. IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKOG PROGRAMA

Članak 13.

- (1) Manje izmjene i dopune studijskog programa znače izmjene plana izvođenja studijskog programa te sadržajne izmjene programa do 20%, koje ne mijenjaju bitno studijski program, završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije (stručni profil). Pod manjim izmjenama podrazumijeva se:
 - 20% ishoda učenja (prijedlog izmjena mora se odnositi na sljedeću akademsku godinu),
 - 20% studijske literature kroz ažuriranje (prijedlog izmjena mora se odnositi na sljedeću akademsku godinu);
 - 20% ECTS bodova kroz preraspodjelu (opterećenje studenata različitim vrstama obveza) unutar ukupnog broja u nekom predmetu;
 - 20% preraspodjele broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja predviđenog za predmet.
- (2) Redovito osuvremenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda, praćenje literature i uspjeha studenata te usklađivanje sadržaja sa suvremenim spoznajama, ne smatraju se znatnijim promjenama, nego predstavljaju dio osiguranja kvalitete.

Članak 14.

- (1) Odluku o izmjenama i dopunama studijskog programa iz prethodnog članka donosi Senat na prijedlog ZNV-a, uz prethodno mišljenje Odbora za osiguranje kvalitete.

Članak 15.

- (1) Izmjene i dopune studijskog programa koje su veće od 20% smatraju se uvođenjem novog studijskog programa.
- (2) ZNV ustrojbenih jedinica pokreću inicijativu za izmjenu određenog studijskog programa u kojoj se definira:
 - obrazloženje za izmjene studijskog programa
 - način na koji izmjene programa utječu na definirane ishode učenja u studijskom programu.
- (3) Odluke koje se odnose na izmjene studijskih programa za sva tri ciklusa studija moraju biti usvojene i objavljene prije raspisivanja natječaja za upis studenata u prvu godinu studija.
- (4) Prijedlog za izmjene studijskog programa, s pripadajućom dokumentacijom, podnosi se na isti način na koji se donosi i studijski program, najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine u kojoj se planira početak izvođenja studijskog programa.
- (5) Uz prijedlog iz prethodnog stavka poželjno je dostaviti prethodno provedenu studentsku anketu, samoevaluaciju ili izvješće moguće eksterne evaluacije kvalitete studijskog programa.

Članak 16.

- (1) Po isteku jednog ciklusa studija ZNV pokreće postupak samoevaluacije studijskog programa.
- (2) Rezultati samoevaluacije analiziraju se na ZNV-u i na PPK UMPK, a izvještaj se dostavlja Odboru i Senatu.
- (3) Periodična samoevaluacija studijskih programa dio je unutarnjeg sustava za osiguranje i unapređenje kvalitete obrazovanja Sveučilišta.

Članak 17.

- (1) S ciljem redovnog provođenja i analize studija potrebno je pratiti:
 - plan izvođenja studijskog programa
 - raspoloživost i dostupnost resursa za učenje

- periodično izvješće o pokazateljima uspješnosti izvođenja studija
- studentsku evaluaciju nastavnog procesa
- studentsko opterećenje na kolegiju
- izvješće o izvedenoj nastavi
- prikladnost ishoda učenja
- druge elemente koji utječu na kvalitetu studija.

Članak 18.

- (1) Ustrojbene jedinice provode ispitivanje prikladnosti postignutih ishoda učenja studenata koji su završili određeni ciklus studija sa stvarnim potrebama tržišta rada, npr. putem anketiranja ili zajedničkim tematskim sastancima, nastavnika, poslodavaca i njihovih zaposlenika (alumni), strukovnih udruženja, predstavnika tržišta rada i drugih relevantnih organizacija.
- (2) Svi elemente iz čl. 17. i 18. koje je nužno pratiti s ciljem redovnog provođenja i analize studija, prate se na razini semestra putem Povjerenstava za praćenje kvalitete i utvrđivanje mjera za poboljšanje kvalitete.

4. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

- (1) Izmjene i dopune, kao i evaluacija studijskih programa čija je primjena u tijeku, vrši se na način i u postupku utvrđenom ovim Pravilnikom.

Članak 20.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: R-203-5-1/19

REKTOR

Bijakovići, 30. studenoga 2019. godine

dr. sc. Ivica Radovanović, redoviti profesor